

Huis verduurzamen

Thuisbaas

Dit jaar moeten we beginnen met het verduurzamen van onze woningen. Dat is nodig, want 23 procent van de CO₂-uitstoot in Nederland is afkomstig van woningen en er zijn nog maar weinig huizen energieneutraal. Op deze plek vertellen huiseigenaren hoe zij het aanpakken. Zij worden daarbij geholpen door Thuisbaas, de sociale onderneming die is ontstaan vanuit de stichting Urgenda – de organisatie die Nederland sneller duurzaam wil maken.

'Bedrijven, kom nu in beweging'

Nico Kuijper (61) en Wilma Vloon (59) wonen magnifiek.

Hun vrijstaande huis staat aan de rand van het Guisveld in Zaanwijk. In de verte is de linoleumfabriek van Forbo in Krommenie te onderscheiden, daarvoor is het een en al natuur, met weidevogels en koeien.

Het huis van Nico en Wilma was een van de eerste energieneutrale woningen in de Zaanstreek. De operatie vond plaats in 2017 en resulteerde in 31 zonnepanelen op het dak, een warmtepomp, convectoren in de woonkamer en alle verlichting in LED. Nico: „Het heeft ons minder dan 30.000 euro gekost, we verdienen het in 15 jaar terug.”

Energiebewustzijn zit het stel in het bloed. Als fervente zeilers zijn ze van jongs af aan gewend te reizen op de wind. In 2005 zegden ze hun baan op om met het gezin een zeilreis van dertien maanden te ondernemen met bestemming Caraïben, een slordige 25.000 kilometer over water. Wilma: „Dat lukt je niet op alleen diesel. Op de oceaan heb je geen havens, je kunt nergens een stekker insteken voor elektriciteit. Dus hebben we onze eigen energie opgewekt. We rekenden van tevoren uit hoeveel stroom we nodig hadden. En zijn op reis gegaan met zonnepanelen op de boot en een sleepgenerator (een

door de waterverplaatsing ronddraaiende propeller achter de boot, red.).

Slim

De draaiende warmtepomp buiten maakt een zacht, welhaast rustgevend zoemgeluid. Wilma: „Je moet zo'n warmtepomp natuurlijk niet onder het slaapkamerraam van de burens zetten. Het is natuurlijk wel een voordeel dat we een vrijstaand huis hebben.”

Over de komst van een eventuele klimaatramp lopen de meningen uiteen. Nico: „Ik denk dat de mens slim genoeg is om bijtijds oplossingen te vinden. Maar soms is er een ramp nodig om het proces te versnellen. Kijk maar naar de watersnoodramp. Die heeft geleid tot de Deltawerken.” Wilma is iets somberder. „Als je kijkt naar al dat extreme weer, dat kan zo niet goed blijven gaan. Ik sluit niet uit dat onze kleindochter op een gegeven moment naar het oosten van het land moet verhuizen omdat de dijken overstromen.”

„Met name het bedrijfsleven moet gaan bewegen, dat kan ook makkelijk met subsidies en belastingvoordelen”, zegt Nico. „Vliegtuigen kunnen zuiniger gaan vliegen. Het mag ook duurder worden. Ik vind het raar dat er geen accijns is op de kerosine. Verder geloof ik heilig in waterstof. De toepassing ervan staat hier nog in de kinderschoenen maar in Japan rijden er al waterstofauto's.”

Hij heeft nog meer ideeën. „De

31 zonnepanelen op het dak.

FOTO PETER DE JONG

Sahara vol zetten met zonnepanelen. Dan is de energiebehoefte van de hele wereld voorzien. De zon is gratis, we moeten hem alleen nog even goed ontsluiten.” Hij sluit af met een briljante tip: „Reserveer de linkerbaan op de snelweg voor elektrische- en waterstofauto's. Wedden dat het dan hard gaat met de transitie?” Wilma gaat voor lokale productie van voedsel. „Weg met het gesjouw met dieren. En koop eens bij de Kringloopwinkel. Fietspaden lopen nu nog vaak langs snelwegen, dat mag anders. Ik heb niet zoveel zin om die vieze lucht in te ademen.” Ze draagt ook haar steentje bij. „Ik heb de auto de deur uitgedaan en de elektrische

'Soms is ramp nodig om proces te versnellen'

fiets binnengehaald. Dat is ook goed voor mijn gezondheid. En we vliegen minder. Vroeger deden we in oktober nog wel eens een weekendje Valencia, nu pakken we de trein naar Maastricht.”

Peter de Jong

Andermans rommel

Journalist Jaap Timmers bindt de strijd aan met zwerfvuil

Het zijn niet de kaboutertjes

Het nieuwe jaar is nog niet om over naar huis te schrijven. Misschien wordt het later beter. Wat blijft is mijn gepeins over de troep op straat, in struiken en bermen. Overall liggen blikjes, plastic flessen en andere prullen. Ook op plekken die nog maar net schoongemaakt zijn. Dat betekent dat allerlei lieden elke dag dingen op straat en in de natuur mieteren. Sigarettenpeuken, het wemelt ervan. Net als kauwgom. Ik zag nooit veel brood in bekeuringen uitdelen. De pakkans is klein. En de boetebedragen zijn niet hoog genoeg om de kosten van het surveilleren te bestrijden. Ik zie het nu anders. Daders moeten het voelen, en de boetes moeten omhoog. Praktijkvoorbeeld. Bij mijn stationsgebouw worden dagelijks zo'n duizend opgerookte filtersigaretten op de grond gegooid. Tweehonderd liggen er op de plek waar ik elke

ochtend koffiedrink. En elke dag weer komt dezelfde Prorail-beambte per trein vanuit de hoofdstad om dat zootje op te veegen. We wonen in een vrij land, maar we gaan er onverschillig mee om. Het laat ons koud of iets op straat valt. 'De gemeente' ruimt het toch wel op. Dit is wat ik te vaak hoor. De stadsreinigingsdiensten doen wat ze kunnen, maar desondanks blijft per jaar zo'n 2 miljoen kilo peuken achter in het Nederlandse milieu. Hier en daar betaal je 140 euro als je een peuk op de stoep gooit (en betrapt wordt). Jammer genoeg wordt er nauwelijks iemand gepakt. Gemeenten hebben te weinig controleurs op de been om een bijdrage te leveren aan een schone stad. Extra personeel betekent hogere belastingen. Nederlanders verdedigen hun zaak veelal met verve, zelfs figuren die overduidelijk in

Reageren? j.timmers@mediahuis.nl

overtreding zijn. 'Ik maakte alleen een beweging' Maar meneer, hij viel per ongeluk.' 'Oké, u krijgt een waarschuwing.' 'Tienduizenden mensen flikkeren ze weg.' 'Wie houdt de uitgedeelde waarschuwingen bij?' We moeten harder optreden, met veel hogere straffen. In Singapore betaal je 600 euro als je kauwgom op straat gooit. Uit voorzorg is kauwgom kopen daar verboden. Eten en drinken in en bij de metro mag evenmin, daar staat 300 euro op. Gooi je in Londen een sigaret op straat, dan zou je 180 euro moeten afrekenen. In de Engelse hoofdstad zijn de bekeuringen voor *littering* recent verdubbeld. Een echt pittige straf helpt ons inzien dat rommel stad en land verloedert. En dat het niet kaboutertjes zijn die de bezem pakken.